

Інформаційний бюлетень
«ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ»

51 тиждень
(20–26.12.2021)

Дата випуску:
29.12.2021

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

Резюме за 51 тиждень по Україні:

- інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ, включно із новою коронавірусною інфекцією, становить 459,4 на 100 000 населення, що нижче епідемічного порога на 4,9%;
- зареєстровано 285 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку грипоподібного захворювання (ГПЗ), інтенсивний показник — 392,5 на 100 000 населення, та 428 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРІ), пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 14,1%;
- вперше з початку епідемічного сезону виявлено віруси грипу в зразках матеріалів від пацієнтів із підозрою на грип у рутинній системі епідеміологічного нагляду за ГРВІ;
- за результатами лабораторних досліджень зразків матеріалів від пацієнтів із ГПЗ і ТГРІ визначено віруси SARS-CoV-2 та риновіруси;
- за тиждень проти грипу щеплено 16 755 осіб.

Резюме з початку сезону по Україні:

- із 4 жовтня до 26 грудня 2021 року перехворіло 7,3% населення країни;
- зареєстровано 3 508 пацієнтів із **ГПЗ**, серед них у 511 осіб взято зразки матеріалів для тестування методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР) на респіраторну групу інфекцій, у 211 випадках отримано позитивні результати — визначено віруси SARS-CoV-2 (137), парагрипу (2), аденовіруси (4), RS-віруси (20), риновіруси (30), бокавіруси (8), коронавіруси NL63 (9), метапневмовіруси (1);
- зареєстровано 5 772 пацієнтів із **ТГРІ**, серед них у 494 осіб узято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій, у 163 випадках отримано позитивні результати — визначено віруси SARS-CoV-2 (143), риновіруси (10), RS-віруси (7), бокавіруси (2), коронавіруси OC43 (1);
- летальних випадків унаслідок грипу не зареєстровано;
- з початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 113 826 осіб.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (50 тиждень 2021 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://flunewseurope.org>) у Росії зареєстровано середню активність грипу, у Словаччині — низьку, в інших країнах-сусідах протягом звітного періоду інтенсивність епідемічної активності була на міжсезонному рівні.

У Словаччині зафіксували локальне, в Молдові — регіональне, у Росії — широке географічне розповсюдження вірусів грипу (рис. 1).

Рис. 1. Адаптовано на основі мапи географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://flunewseurope.org>) за 50 тиждень 2021 року

Моніторинг смертності

За 49 тиждень 2021 року з-поміж 26 країн Європи, які беруть участь у європейському проекті моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), у Норвегії, Естонії, Великій Британії (Англія, Шотландія), Іспанії, Греції, Італії та Словенії зареєстровано низький рівень надлишкової смертності з усіх причин. Водночас у Франції, Австрії, Німеччині та Португалії зафіксовано помірний, у Швейцарії — високий, а в Нідерландах — надмірно високий рівень надлишкової смертності, що пов'язано з продовженням пандемії COVID-19 (рис. 2).

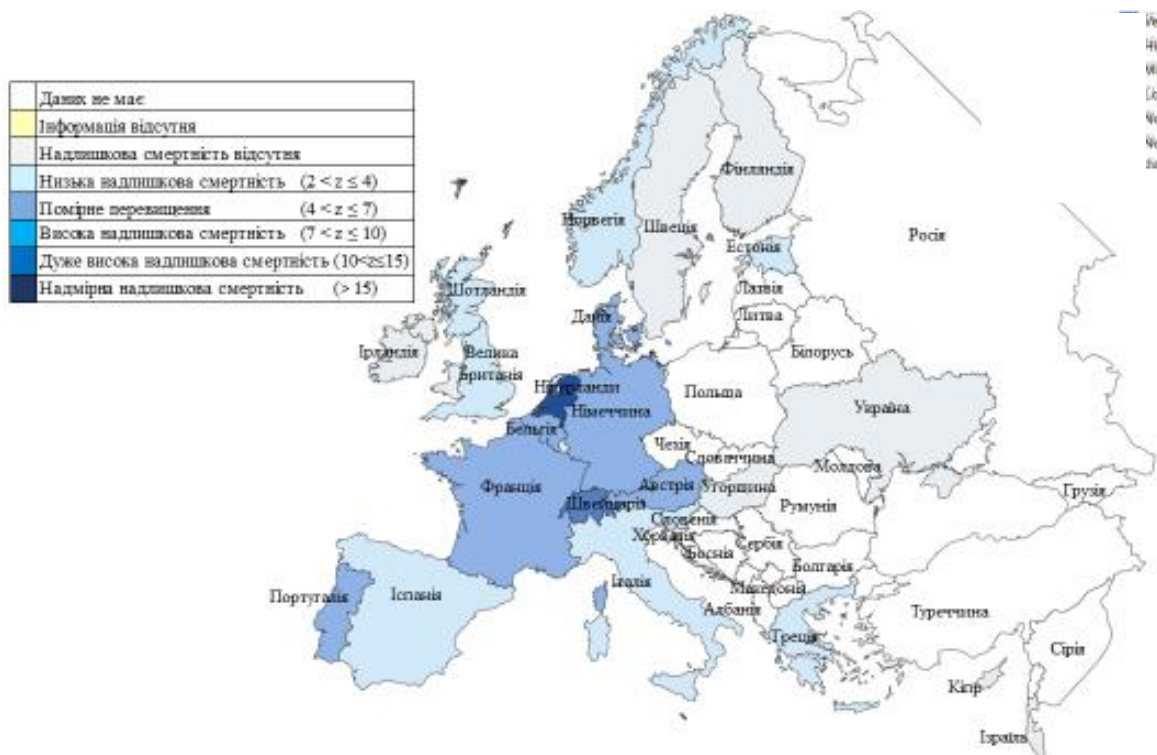

Рис. 2. Адаптовано на основі мапи із щотижневим z-показником¹ для всього населення у країнах-партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, які надають дані, 49 тиждень 2021 року

В Україні протягом 49 тижня перевищення смертності з усіх причин не зареєстровано, на національному рівні z показник становив 0,5.

На рис. 3 пунктирною лінією сірого кольору показано базовий поріг смертності — очікувану (фонову) смертність, синя лінія показує абсолютну кількість смертей, перевищення цієї лінії вище базового порога розцінюють як надлишкову смертність. Якщо таке перевищення перетинає жовту лінію — інтервал +2 z scores, його розцінюють як значне.

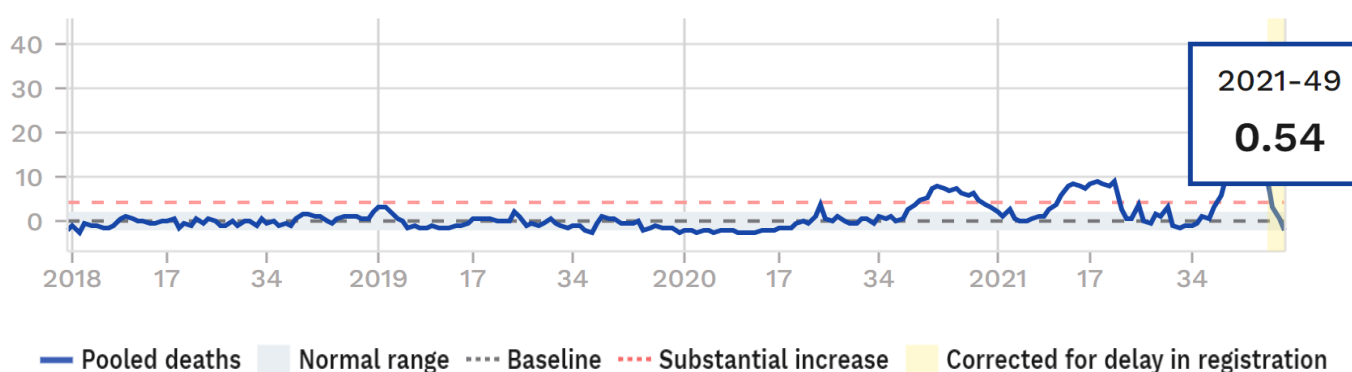

Рис. 3. Смертність з усіх причин у всіх вікових групах, січень 2018 року — 49 тиждень 2021 року, Україна

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Рутинний епідеміологічний нагляд за ГРВІ здійснюють усі заклади охорони здоров'я України.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховують на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіли 173 652 особи, із них 90 263 (52,0%) — діти віком до 17 років. Інтенсивний показник захворюваності — 459,4 на 100 000 населення, що нижче епідемічного порога на 4,9% (рис. 5).

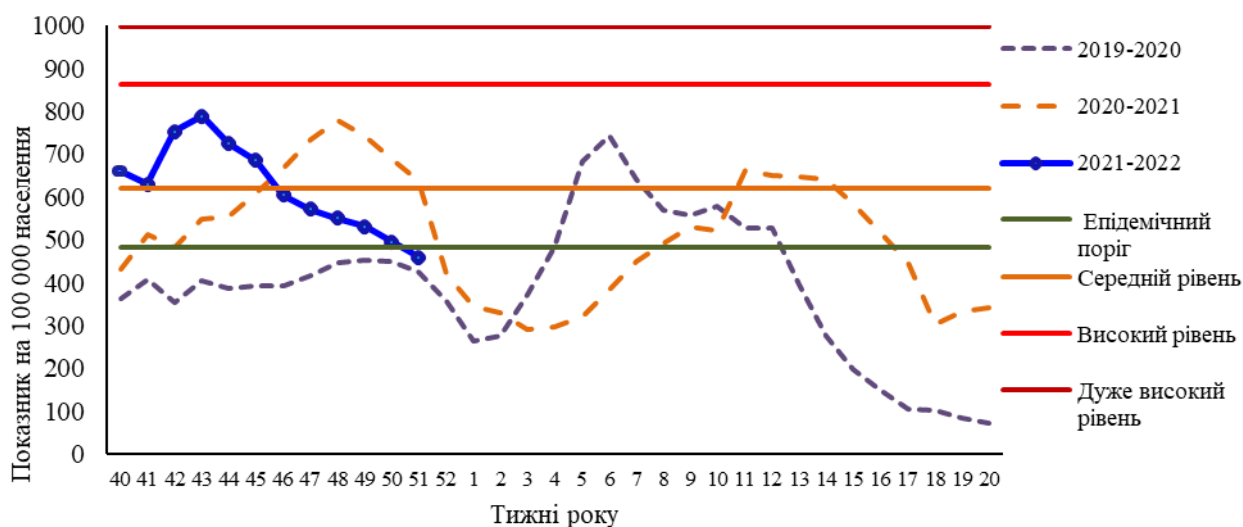

Рис. 5. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, Україна

Низький рівень активності зафіксовано в 17 областях України та м. Київ. У інших областях України зареєстровано епідемічну активність різної інтенсивності (рис. 6).

Рис. 6. Перевищення епідемічних порогів захворюваності на ГРВІ серед регіонів України, 51 тиждень 2021 року

У системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ в Херсонській області визначено віруси грипу А(Н3) у зразках матеріалів від 6 пацієнтів із підозрою на грип, із них 5 — діти віком до 17 років.

Летальних випадків унаслідок грипу не зареєстровано.

За звітний тиждень проти грипу вакциновано 16 755 осіб.

З початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 113 826 осіб, зокрема 64 722 — із груп медичного та епідемічного ризиків (рис. 7).

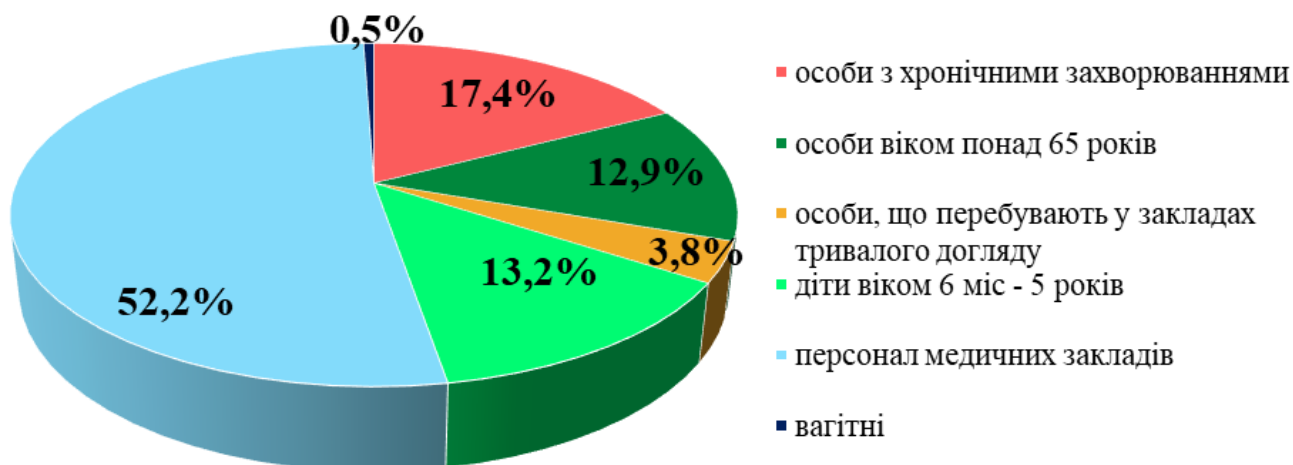

Рис. 7. Питома вага щеплень проти грипу серед груп ризику, 51 тиждень 2021 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу (північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро та Харків, південь — Запоріжжя та Одеса, захід — Львів, Рівне та Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця).

Наразі ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 51 тижня 2021 року зареєстровано 285 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність на ГПЗ серед дорослого населення становила 326,7 на 100 000, серед дітей віком до 17 років — 643,8 на 100 000 відповідно. З-поміж 285 пацієнтів у 58 (20,4%) осіб із ГПЗ було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження у 9 (15,5%) випадках отримано позитивні результати. Визначено віруси SARS-CoV-2 у містах Вінниця (2), Рівне (2) і Харків (3). У м. Запоріжжя визначено риновіруси (1) та віруси SARS-CoV-2 (1). У 33 випадках (56,9%) отримано негативні результати, в роботі залишилися 16 зразків (27,6%) матеріалів.

З початку епідемічного сезону з 3 508 пацієнтів із ГПЗ лабораторно обстежено 511 (14,6%) осіб, у 211 (41,3%) випадках отримано позитивні результати (рис. 8). Порівняно з аналогічним періодом минулого епідемічного сезону кількість позитивних визначень збільшилася на 37,7%.

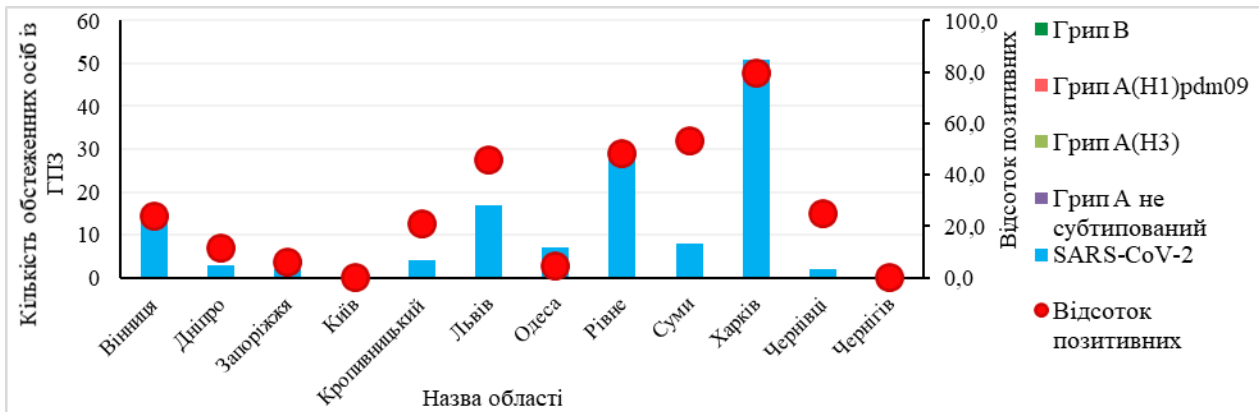

Рис. 8. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2021/2022

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 428 випадків ТГРІ, із них 82 (19,2%) — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 14,1%. З-поміж 428 випадків ТГРІ у 62 (14,%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження у 8 випадках (12,9%) отримано позитивні результати. Визначено віруси SARS-CoV-2 у містах Вінниця (1), Харків (4), Чернігів (1), а також у м. Рівне в двох випадках визначено риновіруси. У 30 (48,4%) випадках отримано негативні результати, в роботі залишилися 24 (38,7%) зразки матеріалів.

З початку епідемічного сезону з-поміж 5 772 пацієнтів із ТГРІ лабораторно обстежено 494 (8,6%), отримано 163 (33,0%) позитивних результати на віруси респіраторної групи інфекцій, що на 15,6% менше показника за аналогічний період минулого епідемічного сезону (рис. 9).

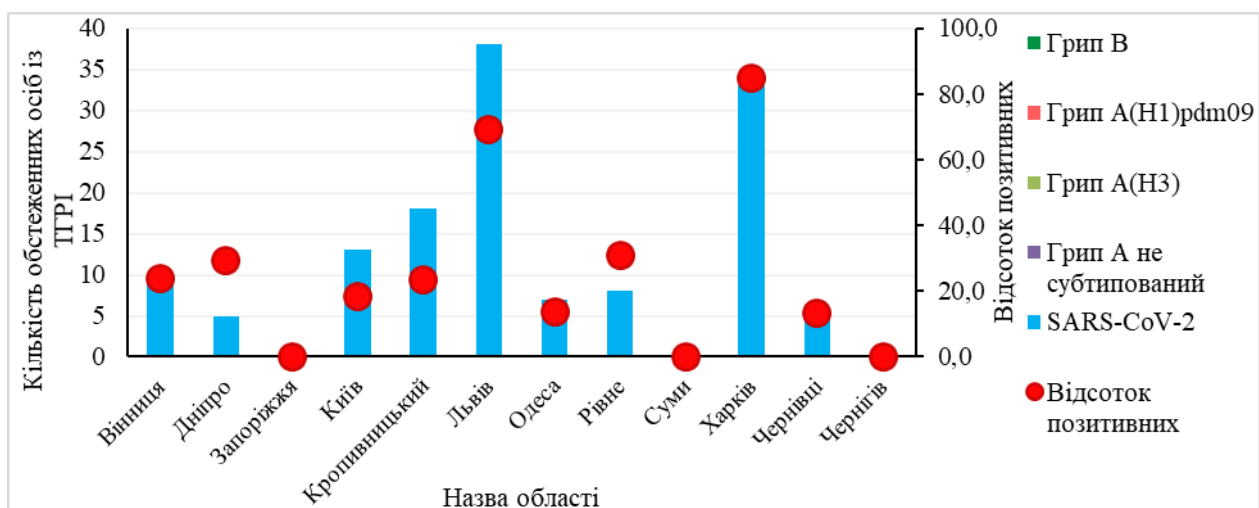

Рис. 9. Результати обстеження пацієнтів із ТГРІ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2021/2022

Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел
за 51 тиждень 2021 року та з початку сезону

Показники	ГПЗ звітний тиждень	ГПЗ з початку сезону	ТГРІ звітний тиждень	ТГРІ з початку сезону
Кількість досліджених зразків матеріалу	58	511	62	494
Частка позитивних зразків, %	15,5	41,3	12,9	33,0
Кількість вірусів грипу	0	0	0	0
А	0	0	0	0
А(Н1)pdm09	0	0	0	0
А(Н3)	0	0	0	0
А не субтипівані	0	0	0	0
В	0	0	0	0
Інші віруси респіраторної групи інфекцій	9	211	8	163
Парагрип	0	2	0	0
Аденовіруси	0	4	0	0
RS-віруси	0	20	0	7
Риновіруси	1	30	2	10
Бокавіруси	0	8	0	2
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	9	0	1
Метапневмовіруси	0	1	0	0
SARS-CoV-2	8	137	6	143